

Izhaja razen nedelj in
praznikov vsak dan
ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Francišanska ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Prostor 1 mm x
55 mm po K 150. Uradni
razgasi, poslano ter no-
tice isti prostor K 20.
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 240, za pol
leta K 120, za četrt leto
K 60, za mesec K 20,
za Nemčijo celo leto K 312,
za ostalo tujino in Amerika
K 360.

Reklamacije za list
so poštne proste.

Upravišтво je v Ljubljani
Francišanska ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Naši gospodarski zavodi.

A. Konsumna društva.

Našim združnikom!

Časopisje »Slovenske Ljudske Stranke« je priobčilo zadnje dni ce-
le vrste dopisov, kjer se napada na-
še gospodarske organizacije in nje-
ne predstavnike na najbrezvestnej-
ši način.

Čprav se napada v prvi vrsti
Nakupovalno združbo, so naperjeni
ti napadi posredno tudi na našo kon-
sumno organizacijo. Zato smatra
podpisano načelstvo za svojo dolž-
nost, da izjavi, da slone ti napadi na
napačnih informacijah ali pa so na-
menoma potvorjeni, in ne morejo
našega društva niti od daleč zadeti.

Ne brez zaslužnega sodelovanja
napadenih, — je naša združba, kakou
so dognale vse revizije, danes ve-
likansko, močno in neomajno pod-
jetje. Naravno je, da mora delati or-
ganizacija, ki poseduje milijonska
aktiva tudi z izposojili.

Prosimo vse naše zaupnike, da
nastopajo z vso energijo proti raz-
nasalnim vzemirljivim vestim in
nam naznanite po potrebi njih
imena.

Načelstvo Konsumnega društva za
Slovenijo.

B. Nakupovalna Zadruga.

Izjava.

Ravnateljstvo Nakupovalne Za-
druge izjavlja, da poročilo enega
dela ljubljanskega časopisa, češ da

je Nakupovalna Zadruga za 1.900.000
kron pasivna, ne odgovarjajo res-
nici.

Te govorice so nastale vsled te-
ga, ker je zadela izguba v približno
teji višini neko skupino zasebnikov,
ki je imela svoje blago v komisiji
pri Nakupovalni Zadrugi.

Ravnateljstvo Nakupovalne Zadr-
ge v Ljubljani.

Klerikalni listi pišejo zadnje dni
o dveh milijonih izgube, ki jih baje
imajo socialistične gospodarske or-
ganizacije. Pišejo pa na način, ki ga
je iz združbo - gospodarskih raz-
logov obsojati. Konstatiramo, da
nima nobeno naših podjetij in tudi
ne Nakupovalna Zadruga dveh mi-
lijonov izgube, sploh nobene izgube
ne, in da so vsa ta podjetja aktivna
in v najlepšem razvoju.

Zadeva je sledeča: Lansko leto
je poseben konzorcij zasebnikov ku-
pil od trgovca Ferfolje iz Trsta bla-
go za več milijonov. To blago je do-
bilo Nakupovalna Zadruga v komi-
siji, to se pravi, da je to blago last
teh zasebnikov in da je Nakupoval-
na Zadruga na njihov račun to bla-
go prodajala. Vsaka izguba pri tem
blagu gre torej na račun teh gospo-
dov, ne pa na račun Nakupovalne
Zadruge. In pri tem blagu so go-
spodje res izgubili skoro dva mi-
ljona kron. Ta izguba pa Nakupoval-
ne Zadruge prav nič ne obremenjuje.

Kaj sedaj?

Zaradi incidenta, ki se je dogodil
med ministrom na razpoloženju in
poslancem g. Antonom Kristanom
in med socialistično stranko, ki je
politično čisto neznan in za pro-
speh naših gospodarskih organizacij
brez vsake nevarnosti, so zagnali
naši politični nasprotniki, v prvi vr-
sti seveda klerikalci, silen krik v
javnosti, da bi zbegali pripadnike
naše stranke in preplašili člane na-
ših političnih, strokovnih in gospo-
darskih organizacij s popolnoma ne-
utemeljenim strahom pred bližajo-
čim se popolnim polomom in nel-
ogibnim poginom stranke.

Dan za dnevno širijo v svet naj-
različnejše »zločine nad ljudstvom«
katere je zakrivil g. Anton Kristan
in z njim vred socialistična stranka,
samo da bi se preplašeni ljudje za-
čeli tesnosrdno vpraševati: Kaj bo
sedaj?

Z incidentom samim in z even-
tuelnimi posledicami njegovimi se
bo izčrpano pečalo strankino vodstvo
in ker ne moremo izjaviti ali pojasni-
ti strankinega vodstva prejucirati,
naj naglasimo še enkrat, da bo
vodstvo stranke brez vsake naj-
manjše zahrbtnosti in brez vsakega
v tem slučaju že celo neumnostnega
prikrivanja resnice javnost točno
obvestilo, kaj je na stvari, pa najsi
bo potem resnica prijetna ali ne-
prijetna za katerokoli stran, ker se
vodstvo stranke v polni meri zave-
da svojih dolžnosti napram jav-
nosti.

Pač pa hočemo odgovoriti baš na
tisto vprašanje, katero hočejo naši
politični nasprotniki izzvati s svo-
jimi alarmantnimi vestmi: — Kaj
sedaj?

Kdor le količkaj pozna socialis-
tično gibanje, dobro ve, da je da-
nes socializem (v eni ali drugi ob-
liki) svetovna ideja.

Socializem je ravno toliko star
kakor kapitalizem in je od dobre ali
slabe volje ene same osebe, in naj-
si bo ta še tako pomembna, popolno-
ma neodvisen. Močna osebnost si-
cer lahko idejo v njenem razvoju
cvrta, lahko jo pospešuje, lahko jo
diskreditira, a ubiti je ne more! —

Kristusa so ubili, a njegov nauk še
danes živi: lepa vrsta rimskih pa-
pežev je vero bolj diskreditirala ka-
kor podpirala, toda ta še danes živi
— in ravno tako je s socializmom!
Smrti in pogina naše stranke, kakor
jo nam obetajo in žele naši nasprot-
niki, oni še dolgo ne bodo doživeli!

Pač pa utegnemo doživeti znatno
notranjo okrepitev socialističnega
gibanja v naši ožji domovini!

Jedro naše stranke tvorijo poli-
tične in v prvi vrsti strokovne or-
ganizacije. Te so čvrste in nedotak-
njene in stoje v boju kakor granit.
Iz teh vrst bo izšlo novo življenje
in okrepitev.

Za organizacije je glavno načelo
socialističen program, ki izraža so-
cialistično idejo, in nobene osebe.
Organizacije imajo svoj organizato-
rični statut, ki jim garantira vso
moč. Organizacije so preko svojih
krajevnih, pokrajinskih itd. delega-
tov ravno tako jedini izvor suver-
ne oblasti nad stranko in v stranki,
kakor je suvereno v državi ljudstvo
po svojih volilnih in predstavniških
in nad to suvereno oblastjo or-
ganizacij je ni nobene »diktature« ali
kaj podobnega.

Zato je treba obrniti vso pozor-
nost zopet organizacijam vseh vrst,
da se bodo te v polni meri zavedale
svoje velike moči, katero prenašajo
na svoje delegate.

Kadar bodo zopet krepko zadi-
nale osnovne naše celice, takrat bo
tudi celotna stranka jaka in močna,
ki bo dobro uspevala pod energič-
nim vodstvom in ravno tako ener-
gično, od organizacij postavljeno
kontrolno. Ali z drugimi besedami:

Vrniti se je treba k starim, preiz-
kušanim metodam in osebnosti na-
domestiti s principijelnostjo!

Delavstvu prete danes brezbroj-
ne nevarnosti od vseh strani: pre-
mi naraščajoča moč kapitalizma,
ogroža ga razkolništvo, katero pri-
diguje Moskva, in kar je ostalo de-
lavstvu še moči, jo razjedajo tu in
tam nečimerni osebni spori. Zato
pravimo:

Delavci, združite se, kakor ste
bili združeni. Organizacije naj se za-

vedajo svoje moči v stranki in nje-
nem vodstvu, predvsem pa: ne več
boja za osebe in okoli oseb, ker te

umrjo in nič ne pomenijo, pač pa boj
za princip, boj za socializem!

Socialistična konferenca v Belgradu.

LDU Belgrad, 17. marca. Dne
24. marca bo v Belgradu socialistič-
na konferenca, na kateri se bodo
zečinile vse socialistične frakcije v

Jugoslaviji. Že na mednarodnem so-
cialističnem kongresu na Dunaju so
se delegati obvezali, da bodo delo-
vali za to ujedinijenje.

Vlada trdno stoji...

LDU Belgrad, 16. marca. Klub
Samostojne kmetijske stranke je
imel ob 14. sejo. Razpravljal je o
občinskih volitvah v Sloveniji. V

klub se je sprejel poslanec Drogenik.
Izvršilo se je konstituiranje kluba:
Predsednik Pucelj, tajnik Drogenik,
blagajnik Majcen. Drogenik je pred
vstopom moral podati izjavo, da on
in njegovi tovariši ne izstopajo iz
seljaškega pokreta vse države,
temveč da se je ločil od zemljorad-
nikov radi nekvalificiranega drža-
nja tajnika in nekaterih članov od-
bora. Nekateri člani bodo še danes
odpotovali v razne kraje, da prire-
dijo shode, petorica pa bo vodila
klubove posle v Belgradu.

LDU Belgrad, 16. marca. Vče-
ra je bila seja ministrskega sveta
od 16 do 18. Delegata za pogajanja
za muslimani dr. Krizman in Uzuno-
vić sta izjavila, da se je z jugoslo-
vansko muslimansko organizacijo
dosegel sporazum v vseh vpraša-
njih. Zato se je sklenilo, da se ta
sporazum naznani klubom, nakar se
bo definitivno sklepalo o vstopu za-
stopnikov jugoslovanske musliman-
ske organizacije v vlado. Vrh te-
ga se je govorilo o predlogih za

socialno - gospodarski del načrta
ustave, o katerih se bo te dni skle-
palo v ustavnem odboru.

LDU Belgrad, 16. marca. Demo-
kratski klub je danes popoldne raz-
pravljaj o sporazumu z muslimani.
Po poročilu ministra Kumanudija
so razni govorniki govorili večino-
ma za sporazum. S strani vlade se
smatra znesek 255 milijonov dinar-
jev za socialno pripomoč za 15.000
begovskih družin.

LDU Belgrad, 17. marca. Posla-
nec Mihajlo Avramović je izjavil v
čjem ustavnem odboru, da bo nje-
gova stranka glasovala za ustavni
načrt in da noče pred tem podati no-
bene izjave, ako pride njegov klub
do sporazuma z vlado glede vpra-
šanja agrarne reforme. V določe-
nem slučaju bo obrazložil pred gla-
sovanjem svoje stališče, zakaj gla-
suje za ustavo. Pri členih o agrarni
reformi bo njegov klub glasoval
proti.

LDU Belgrad, 17. marca. V mi-
nistrstvu se bavi posebna komisija
z vprašanjem zagotavljanja 250 mili-
jonov dinarjev kredita za plačila
kmetom (veleposestnikom) v Bosni
in Hercegovini.

Iz ustavotvornega odbora.

LDU Beograd, 16. marca. 23.
sejo ustavnega odbora je otvoril
predsednik dr. Ninčić ob 9.15. —
Dnevni red: razprava o novem po-
glavju III, ki govori o socialnogo-
spodarskih odredbah.

Posl. Demetrović (demokrat) čita
prvi člen tega poglavja, ki je bil
sporazumno sprejet na konferenci
in ga je tudi vlada sprejela. Ta člen
se glasi: »Država se briga, da se
vsem državljanom da enaka mož-
nost za gospodarsko usposobljenost,
do katere imajo nagnjenje. V tej
smerti bo izvedla organizacijo stro-
kovnega pouka in uredila stalno
podpiranje šolanja sposobne in siro-
mašne dece.«

Posl. Divac (soc. demokrat) ne
more sprejeti te nove redakcije, ker
je zelo relativna v vprašanju, kdo je
siromašen učenec, ter da bo stvar
v bodoče ostala, kakor je bila dose-
daj. Člen se je sprejel z večino gla-
sov tako, kakor ga je predložila
vlada.

Potem se je čital drugi člen tega
poglavja, ki je bil v načrtu člen 3 in
ki se glasi:

»Delavne moči stoje pod držav-
no zaščito. Žene in nedorasli se ima-
jo posebno zaščititi pred posli, ki so
njihovemu zdravju škodljivi. Za-
koni odredajo posebne mere za var-
stvo in zaščito delavcev v vseh
podjetjih.«

Posl. Divac pristavlja k tretje-
mu stavku, da se regulira minimal-
na plača in delavni čas, ki naj traja
na dan 8 ur ali pa na teden 48 ur, da
se vse delo, ki je ženskam in nedo-
raslim na zdravju škodljivo, prepo-
veduje ter izjavlja, da sta ta člen
in člen 11 edina člena v vsaj ustavi,
ki sta izključno posvečena delav-
skemu razredu. Navaja, da se ta
dva člena nanašata na zelo važno
vprašanje, ne samo za delavski raz-
red, temveč sploh za našo družbo,
in sicer na vprašanje zaščite delav-
skega zakonodajstva. Navaja zgo-
dovino postanka in razvika najem-
nega delavstva na Angleškem in v

Srbiji. Ugotavlja, da redakcija tega
člena, kakor se je predlagala in bila
sprejeta, ne more biti popolna in ne
bi obsegala vsega onega, kar bo
moralo biti pozneje obsežno v za-
ščitnem delavskem zakonodajstvu.
Konstatira, da je velik uspeh, ko se
je pokazalo, da mora država pre-
vezeti delavne moči v svojo zaščito.
Predlagani člen se mora popolniti še
z odredbo o domu, da je država
dolžna istotako regulirati tudi vpra-
šanje minimalnih plač najemnih de-
lavcev in vprašanje delavnega časa.
Kar se tiče vprašanja delavnega ča-
sa, trdi, da ima to vprašanje zgodo-
vino in da je postalo eno izmed naj-
važnejših in največjih vprašanj de-
lavskega razreda. Delavski razred
je postavil kot eno najvažnejših
vprašanj, da se dnevno delo z za-
konom omeji na največ 8 ur, v go-
tovih podjetjih, premogovnikih, rud-
nikih živega srebra in bakra itd. pa
še namanj.

Posl. Pavlović (komunist) za-
lhteva da se sprejme v ustavo za-
ščita delavcev in delaskega zaka-
nodajstva o zavarovanju. Zahteva
zaščito delavcev v brezposelnosti z
uvredbo državnega fonda, v katere-
ga naj bi delodajalci plačevali polo-
vico svojega letnega dobička in bi
ga podpirala tudi država in samo-
uprava. Zahteva tudi delavni teden
48 ur. — Po kratki debati se je spre-
jel člen 2. z večino glasov tako, ka-
kor gori navedeno.

Člen 3. se glasi: »Za vojno služ-
bo nesposobni odslužijo svoj rok na
poslu, ki odgovarja njihovi moči in
sposobnosti. Zakon prinese posebne
odredbe o tem.«

Dr. Drinković pravi, da ta člen
pomeni danes stalno mobilizacijo in
poudarja strašni davek, ki bo nastal
s tem, da bodo morali služiti ne sa-
m oспособni, temveč tudi nesposob-
ni, za katere bi bili troški ravnotako
veliki. Člen 4. se sprejme kakor
gori navedeno.

Člen 5. se glasi: »Država ima v
interesu celice in na osnovi zakona

pravico, da intervenira v gospodar-
skih odnosih državljanov v duhu
pravičnosti in odpravljanja dru-
štvenih nasprotstev.« Po kratki de-
bati je se člen sprejel kakor gori
navedeno. Seja se je zaključila ob
13.30 ter je prihodnja odredjena za
jutri zjutraj ob devetih.

Za duhovnike.

LDU Belgrad, 17. marca. V le-
tošnjem proračunu ministrstva za
vere je predvidena reforma, po ka-
teri naj bi se vsi duhovniki zenačili
z državnimi uradniki tako, da bi do-
bivali plače kakor ostali uradniki,
državi pa bi se v to svrhu plačevale
takse za verske obrede. Ta načrt se
sedaj izdeluje v podrobnostih ter bi
bilo po njem duhovniki vseh konfe-
sij plačani sorazmerno po svoji šol-
ski kvalifikaciji. Kot početno plačo
bi dobivali duhovniki z vseučiliško
izobrazbo plačo letnih 2400 dinarjev,
napredovanje pa bi se uredilo z ozi-
rom na službena leta in delo, ne sa-
mo versko, temveč tudi narodno. Za
duhovnike brez vseučiliške kvalifi-
kacije in z neko nižjo redovniško iz-
obrazbo se predvideva posebna pla-
ča, ker se smatrajo kot nižji sveče-
niki.

Angleško-ruska trgo- vinska pogodba.

LDU London, 17. Rusko-angleška
trgovinska pogodba stopi takoj v
veljavo, če se izpolnijo tele določbe:
1. obe državi se obvezeta opustiti
vse sovražnosti in vso propagando
proti drugi državi. Posebno se ob-
veže še Rusija, da ne bo pomagala
in podpirala indijskih in afganistan-
skih plemen, če bi ti pričeli s sov-
ražnostmi napram Angliji. 2. držav-
ljanom obeh držav se dovoli povra-
tek v domovino.

LDU London, 17. marca. Danes
podpisana rusko-angleška trgovin-
ska pogodba je do sklepa splošnega
miru provizornega značaja. Stopi
tako v veljavo. Obe državi se ob-
vežeta, da odstranita vse zapreke
za trgovino in ladjeplovbo, da pre-
nehata s sovražno propagando, da
ukineta blokado in vzpostavita po-
što in brzojav, kakor je bilo to leta
1914.

LDU London, 16. marca. (Reu-
ter.) Po uradnih poročilih se je da-
nes dopoldne sklenila angleško-ru-
ska trgovinska pogodba.

LDU London, 16. marca. Lloyd
George je izjavil v spodnji zbornici,
da je angleško-rusko trgovinsko po-
godbo danes dopoldne podpisal tr-
govinski minister za Veliko Britani-
jo in Krasin za sovjetsko Rusijo.

Dogodki v Rusiji.

LDU Moskva, 17. marca. (Brezlično.)
Rdeče čete v Kronstadtu so zahtevale, naj
se voditelji ustaje podvržejo določbam so-
vjetske vlade in naj odrede demobilizacijo.
Dobili so odgovor, da bo vsak vojak, ki
bi zahteval demobilizacijo, takoj ustreljen.
Kmeti iz petrograjske okolice, ki so jih pri-
tegnili k transportni službi, baje radi volje
in z veseljem izvršujejo svoje naloge. —
Na finski obali se opaža živahnije gibanje
belih gardistov, ki jim poveljuje caristič-
ni častniki.

LDU Kodanj, 17. marca. Kakor javlja
»Politikon« iz Helsingforsa, se potrjujejo
vesti, da drži v Petrogradu vse delavstvo
s kronstadskimi revolucionarji. Tudi petro-
grajske čete niso več zanesljive. K upo-
rnikom je prestopil 561. polk v Krasni Gorki.

LDU Moskva, 17. marca. (Brezlično.)
Sovjetska vlada je razglasila, da se onim
vojakom v Kronstadtu, ki bi takoj položili
orožje, ne bo ničesar zgodilo. Snoci je bilo
iz Kronstadta slišati močno streljanje s
strojnicami.

Sodrug! Ali se nahaja »NAPREJ«
v vseh javnih lokalih, v katere
zahajate?

Proti imperijalizmu in protirevoluciji.

Dne 13. marca se je spominjal dunajski proletarijat marčeve revolucije, ki je bila del socialne osvoboditve, a danes praznuje vnuke tiste mladine republikanske svobode, ki jo je prinesla svetovna vojna. Vse to je velik napredek v razvoju.

Ves ta razvoj, ves ta napredek pa se ne dotika buržoazije, ki boji in boji pada v reakcijo. Pri nas zapirajo ljudi, na Češkoslovaškem maščujejo splošno komunistično stavko z grozovitimi kaznimi, na Poljskem so zadušili te dni železničarsko stavko z militarizacijo in prekim sodom, v Rumuniji zatirajo delavsko gibanje, da o Ogrski, Nemčiji, Franciji in drugih deželah niti ne govorimo. Svobodna Anglija davi uporne lerce, svobodna Amerika ima še vedno v zaporih najboljše, moke kakor je Debs. Lahko rečemo, da je prava reakcija na pohodu, reakcija, kakršne niti srednjeevropske države niti pred vojno niso poznale, niso imele poguma, da bi delavstvo in svobodomiselne elemente s tako bestijalnostjo preganjale, kakor se to godi danes v bolj naprednih in dobro razvitih državah.

Pravi vzrok te reakcije je pohlepnost po dobičku in oblasti. Imperijalizem in protirevolucionizem sta brata. Nemški in avstroogrski imperijalizem sta delovala štiri leta. Njiju delo — to je bil oni ultimati Srbi, — da se maščuje umor ene osebe, se je moral pomoriti celo generacijo ene celine; to je bilo uničevanje, trpinčenje, ropanje zasedenih ozemelj v Franciji in Belgiji, Romuniji in na Poljskem, v Srbiji, Italiji, ki je navdalo tiste narode z grozovitim sovraštvom proti tujim osvobodilcem; to je bil krvavi režim na fronti in v zaledju, režim obsednega stanja, militarizacije, vojnodajnega zakona, ki je obupajoče, gladujoče ljudske množice gnal v revolucijo.

Nemški in avstroogrski imperijalizem sta premagana. Dedič njiju

sta zahodne velesile. Demokratična krinka, ki so jo kazale med vojno zahodne velesile, je le prikrivala imperijalistično naravo njihovo. Njih pohlep po oblasti in profitu se pokazuje sedaj prav tako brutalno, in cinično, kakor je bil habsburški in hohenzollernski. Ukleniti hočejo za dvainštirideset let nemški delavski razred v suženjske verige, kakor so to hotele storiti osrednje države ob priliki njih zmage, ob brest-litovskem in bukareskem miru z obrobni narodi med Baltskim in Črnim morjem. Sedaj zasedajo zmagovalci Nemčijo na stranoto mirovne pogodbe. S tem podrežuje ententa gospodarski razvoj Nemčije ter krši pravico samoodločevanja.

Reakcija in imperijalizem nastopa tu in tam! Kapitalizem je povsod enak. Povsod je buržoazija istega duha. Proti reakciji in proti imperijalizmu je pa le ena sila, ta je: moč mednarodnega proletarijata! Res je vojna, nesrečni prepri med bratskim razredom razpršil to proletarsko moč. Toda jednaka potreba zahteva in je na delu, da te raztresene mednarodne moči zopet združi k skupnemu mednarodnemu boju proti imperijalizmu in protirevoluciji. V ta namen se je vršila dunajska mednarodna socialistična konferenca, ki je položila temelje temu novemu delu. Potrebo tega dela uvidevamo vsi, vemo pa tudi, da se to delo more opraviti le s solidarnim nastopom proletarijata vsega sveta, ne pa z razcepanim bojem delavstva med seboj.

Samo nekoliko se oglejmo napolniti in z začudenjem in grozo bomo opazili, kako tri leta po svetovni vojni zopet dviga svojo glavo reakcija in imperijalizem svetovnega kapitala. Če to vidimo in se zavedamo pomena tega razvoja, bomo pač vedeli ceniti proletarsko mednarodno solidarnost bolj kakor do sedaj.

Politične vesti.

+ **Sekvester na veleposestvu bivšega nadvojvode Friderika** nosi, kakor javlja »Slov. Narod« letnih dohodkov baje 300 milijonov kron (izgleda, da je to pomota la da gre za eno ničlo preveč). Če bi bila vest »Naroda« resnična, bi prejel minister na razpoloženju in poslanec gospod Anton Kristan letnih dohodkov okoli 15 milijonov kron.

+ **Napadi »Našega Česa«** na ministra na razpoloženju in poslanca gospoda Antona Kristana so od dne do dne hujši. Kolikor se ti napadi tičejo socialistične stranke, bomo seveda nanje primerno reagirali, kar se pa tiče osebnih napadov na gospoda ministra na razpoloženju, in upravnega svetnika ljubljanske »Jadranske banke«, mi nimamo poudarka na napade na njegovo osebo odgovarjati, ker smatramo, da bo »Jadranska banka« sama pač našla možnost in prilikost, da brani svojega upravnega svetnika v listih, s katerimi razpolaga oziroma ki ji blizu stoji.

+ **Kakor govorijo v dobro poučenih gospodarskih krogih** v Ljubljani, postane minister na razpoloženju in poslanec gospod Anton Kristan v najkrajšem času upravnih svetnik »Trboveljske premogokopne družbe«.

+ **Svečan sprejem.** Vodja poverjenstva za prosveto v Ljubljani dr. Skaberne je bil včeraj sprejet od ministra za prosveto, kateremu je poročal o prosvetnih razmerah v Sloveniji. Ne vemo, zakaj se nam to posebej javlja. Do ministra prosvete v Belgradu ima prost pristop vsak študent, kakor hoče. Ali živimo še vedno v Avstriji?

+ **Občinske volitve v Sloveniji.** Po naredbi ministrstva za notranje stvari se bodo vršile občinske volitve v Sloveniji najprej v večjih, potem pa v manjših krajih. V Ljubljani se bodo vršile 26. aprila.

+ **Tiskovna »svoboda«**, Belgrajska mestna uprava je prepovedala nadaljnjo izhajanje lista »Slobodna Stampa«, ker je baje isal komunistično. Vsaj tako trdijo »demokratski« listi. — Glavni urednik »Slobodne

Stampa« profesor dr. Stevan Jantolek je bil premeščen iz Belgrada na gimnazijo v Štipu.

+ **Manifestacija dunajskega proletarijata zoper imperijalizem.** Glasom sklepa dunajske mednarodne socialistične konference so se dne 13. t. m. vršile v vseh večjih mestih velike proletarske manifestacije zoper imperijalizem. Taka manifestacija se je v nedeljo vršila tudi na Dunaju. Ogromne proletarske množice so zborovale pred dunajskim magistratom, pred univerzo in pratu in vseh predmestjih. Bile so to veličastne manifestacije zoper imperijalizem in mirovne pogodbe. Po končanih zborovanjih so se razvili velikanski demonstracijski izprevali po vseh glavnih ulicah.

+ **Pri volitvah v devetsto zbornico** na nemškoavstrijskem Štajerskem so zmagale proste strokovne organizacije z ogromno večino glasov (36.000) nad rumenimi krščanskimi socialci in nemškimi nacionalci (— 8000 glasov!).

+ **Nemška komunistična stranka v Češkoslovaški** je imela te dni ustanovni občni zbor. Posl. Kreibich je uvodoma izjavil, da se bo stranka stanovila v smislu načel in pogojev III. internacionale takoj kot komunistična ter da se bo pridružila brez vsakih pridržkov komunistični Internacionali. Walter Stocker je govoril kot zastopnik moskovskega izvrševalnega odbora. Navzočih so bili tudi dr. Šmeral, Skalák in Vaneh. — Zajedno se je vršila tudi državna konferenca komunističnih žena.

+ **Tudi nemški večinski socialisti** proti sodelovanju z meščani! Strankinemu vodstvu nemške socialne demokracije je bilo predloženo v rešitev vprašanje glede sodelovanja socialnih demokratov v meščanskem tisku. Gre tu za veliko nezadovoljstvo med socialnodemokratskim delavstvom radi prispevkov Scheidemanna in drugih voditeljev v berlinskem »8 Uhr - Blatt«-u. — Ta vestica, kakor izgleda malenkostna, je vendar nad vse važna. Od rešitve omenjenega vprašanja je namreč odvisno, če se spoji nemška socialna demokracija z neodvisno socialistično stranko v skupnem delu! Gre za načela; že zadnjič enkrat smo omenili, da so neodvisniki postavili kot pogoj za skupno delovanje z večinskimi socialisti točko, da zadnjič opustijo kompromisno politiko z buržoazijo. V nasprotnem slučaju pa, če bi se to ne zgodilo, proti kakor videti nevarnost, da se stranka večinarjev ponovno razcepi.

+ **Nemci razpuščajo »Orgesch«**, Nemški državni zbor je obravnaval »zakon o razorožitvi«, ki obsega točki 177 in 178 mirovne pogodbe. Ti dve točki prepovedujeta vse organizacije (nemške seveda), ki se bavijo z razširjanjem militaristične propagande bodisi z besedo ali z dejanjem. Ta zakon je bil od nemškega državnega zbora sprejet. — Pest zavezniškega nasilja je s tem dosegla viden uspeh. Jasno je namreč, da je merila antanta s tema dvema točkama predvsem na zločasn »Orgesch«, nacionalistično vojno zvezo, ki je hujšala nemški narod na revanš proti »Zmagovalcem«, pripravljala tla novim vojnem in uvažala seveda najhujšo reakcijo v nemško državo. Vprašanje je samo, kakšni bodo nadaljnji sadovi tega uspeha. »Orgesch« je pač razpuščen — a ne uničen! Ideja, ki bi javno morda ne dosegla velikega uspeha, bo po zakonitih širila strupeno odpornost. Lahko ti je pač s puškami in topovi razrušiti trdnjavo iz kamena in železa, a proti trdnjavi notranjega sovraštva ne pomaga nobeno človeško orožje. Tega

antanta v svoji zaslepljenosti noče sprevideti.

+ **Dopojnilna volitev v parlament na Francoskem.** Pri ožjih volitvah v zbornico na mestu umrlega neodvisnega socialista Lauchea in Milleranda, je dobil nacionalni blok 70.000 glasov, a komunistična lista Lorienta in Souvarina 58.000. Pri prejšnjih volitvah so dobili komunisti 33.000, neodvisni socialisti 20.000 in edinajši 13.000 glasov (skupaj torej 68.000 glasov), a nacionalni blok samo 47.000. Iz števil je razvidno, da kakih 10.000 socialistov ni hotelo voliti za komuniste (to pa bodo neodvisni

socialisti, ki pravzaprav niti pravi socialisti niso), dočim je za nacionalni blok volila večina ljudi, ki so se zadnji volitve vzdražali. Komunisti so za te volitve napeli vse svoje moči, da bi zmagali, ker so upali z zmago odrediti zaprte pristase, proti katerim je francoski beli teror uvedel veliko sodnijsko razpravo. Pravzaprav se nam smilijo!

+ **Angleške strokovne organizacije**, švedska in danska socialnodemokratska stranka so naslovile na boljševiško vlado protestne note proti roparskemu napadu rdečih čet na gruzijsko državo.

Dnevna kronika.

Trboveljska premogokopna družba hoče zgraditi svojo palačo in namestiti svojo glavno upravo v Belgradu. Znano je, da so premogokopi te družbe v Sloveniji ter da je naravno središče in bivališče za glavno upravo v Sloveniji oziroma v Ljubljani najprimernejše. Posebno načelno pri vsem tem je pa to, da deluje za namestitev te uprave v Belgradu. Jadranska banka ter hoče na ta način oškodovati mesto Ljubljano in konsumente. Za danes povemo samo to, a bomo še govorili o stvari.

Javnosti v priporočilo Podporno društvo jugoslovanskih akademikov v Ljubljani razpošlje v prihodnjih dneh nabiralne pole za dobrohotne prispevke. Vesti o bednem življenju ljubljanskih visokošolcev polnijo časopisne kolone dan na dan, položaj pa se ni s tem prav nič izboljšal. Društvo skrbi le za največjo težavo za hrano najpotrebnejšim, kar pa daleko ne odgovarja niti povprečnim zahtevam posameznika. Težke besede so padle o stanovanjski misli in o akademskem domu, le malokdo pa je imel priliko pobližje spoznati bedno stanje visokošolske omladine, nihče pa ne sluti, koliko jih je že, ki so omagali na zavratnih boleznih, kakršne so v revnih stanovih jako udomečene. Podporno društvo jim ne more prispeljati dovolj bolniške podpore — zdravljenja potrebni stopajo v službo kot pisarniška moč, da se bodo mogli zdraviti, kadar bodo podlegli do kraja. Kdor pa še ni na tem, pride kmalu na vrsto. Zato se obračamo tem potom na slavno občinstvo, da nam pomore po svojih močeh. Nabiralne pole bodo natančno označene z društveno štampiljko in s podpis odbora. Na polo naj se vsak darovalec podpiše in naznači darovano vsoto. Upamo, da uvideva vsakdo naše potrebe in da ne ostane naš klic brezuspešen.

Namesto socializacije nacionalizacija po bankah. Pod tem naslovom je priobčil »Napreje« članek, v katerem trdi, da so mlajši sodrugi steklarji zakrivilo oziroma preprečili socializacijo. Ker se dela tukaj krivica steklarjem, hočemo naše mnenje o temu povedati. Po preobrtu v letu 1918. se je v Hrastniku od strani liberalcev začela gonja zoper nemške uradnike, katere bi najrajši pogladi preko meje. Vlada je postavila nadzornike (nestrokovnjake), ki so šikanirali lastnike tovarn in uradnike na vse načine. Vsled teh šikan je začel lastnik tovarn razmišljati, kako bi prišel v okoli tem šikanam. Mislil si je, če bi pristal na delno socializacijo, potem bi imel močno oporo pri delavstvu ter umevno tudi pri socialno dem. stranki. On ni mislil to iz ljubezni do delavcev, ampak zgolj iz zgoraj navedenih vzrokov. Da ni ta podjetnik tako velikanski prijatelj delavstva, kakor meni članek, je iz tega razvidno, da je med vojno, ko je bila tako sijajna konjunktura, in

v katerih letih si je nakupil ogromno premoženje, plačeval svoje delavce zelo slabo. Če se je pa delavec pritožil, je dobil odgovor, če ti ni prav, pa pojdi na fronto. Odgovor, kakor smo ga čuli od drugih podjetnikov. Ako je mislil podjetnik resno na socializacijo, zakaj pa ni storil med vojno, ko je bila tako dobra žetev, temveč šele potem, ko so se začela skladišča polniti in je nastajala kriza. Če je bil članek tako prepričan o dobrem uspehu take socializacije, zakaj pa ni sklical strokovne shode in tamkaj poučil sodruga steklarje, in prav gotovo bi ga pomnožili. Če se na tako vprašanje vleče od meseca novembra do junija, je jasno, da ni imel podjetnik resno voljo, temveč je hotel le natrositi delavcem pesek v oči. Resnica je pač ta, da so tudi tedaj, ko se je govorilo o tej stvari, steklarji zelo slabo zaslužili, tako da je mnogo najboljših steklarjev iz Hrastnika zapustilo delo in rajši odšlo na Grško. V koliko so potem steklarji sami krivi, da ni prišlo do socializacije, mislimo, da smo dovolj jasno razložili. Kakor hitro se je ponehala gonja, (katera se pa sedaj začne) proti uradništvu, je tudi podjetnik nehaval govoriti o tej zadevi. Če je bilo res mogoče mnenje kakega steklarja, da naj razdeli oziroma začnejo trgovati s istimi 96 tisoč kronami, je bilo to le njegovo osebno mnenje. Ko so se vršili mezdni boji, je jasno, ker je to zahtevalo vedno naraščajočo draginjo. Če je podjetnik s cenami stekla kar za par sto odstotkov poskočil, naj bi potem delavci lepo mirno gledali in se zanašali na morebitno socializacijo. Saj so se vendar v vseh strokah vršili mezdni boji. Da je pametna taktika na mestu, to steklarji uvidevajo, ampak pri pametni taktiki je treba tudi pametne regulacije plač, da more delavec živeti. Če smo to pojasnili, smo storili radi tega, da ne bi zopet pristvo v organizaciji steklarjev med člani samim do nesoglasja in eventualno do razbitja organizacije, ki je v zadnjem času zopet enotna! Pa brez zamere! (Op. ur. Pojasnilo nas veseli, samo premalokrat poročate take stvari.)

Priglasitev kmetijskih kultur (ozimine) ter kmetijskega orodja in strojev. Vsled odloka kmetijskega ministrstva z dne 18. februarja 1921., št. 3929—VI se vsi kmetovalci pozivljajo, da najkasneje do 24. marca 1921 naznanijo približno površino ploskve posejanih kmetijskih kultur (ozimine) ter svojega kmetijskega orodja in strojev. V mestnem okrožju ljubljanskem zadeva ta priglasitev vse one posestnike z Barja, Trnovega, Sp. Šiške, Vodmata itd., ki se pečajo s kmetijstvom in imajo svoje kmetijske orodje in stroje. V gori omenjenih krajev in v mestu stanujoči posestniki — kmetovalci naj priglasijo svoje kulture in orodje pri mestnem magistratu (gospodarskem

GUY DE MAUPASSANT:

Mati pokvek.

Ko sem srečal v kopališču, kate-rega zelo radi posečajo bogataši, znano mlado, ljubko, od vseh oboževano in spoštovano Parižanko, sem se spomnil tiste strašne zgodbe in tiste strašne ženske.

Moja povest je že stara, a kdor jo je slišal, je ne pozabi več.

Prijatelj me je povabil za nekaj časa k sebi v malo provincijalno mesto. K pogostitvi spada seveda i razkazovanje znamenitosti pokrajine: vodil me je povsod, razkazoval mi slavljene kraje, gradove, razvaline, tovarne, spomenike, cerkve, stara izrezljana vrata posebno velika ali čudno skrivenčena drevesa itd.

Ko sva vse obrala — jaz sem se vse dobrohotno hvalil — je bil prijatelj ves nesrečen, ker mi ni imel ničesar več pokazati. Oddahnil sem se, misleč, da se malce odpočijem v prijetni senci, a ne, že je vzklikal:

— Pač, pač! Na mater pokvek sem pozabil. Takoj jo spoznaš.

— Kdo je ta mati pokvek? sem vprašal.

— To je nečloveška ženska, pravi demon, bitje, ki prostovoljno rodi vsako leto pohabljenega, ostudnega in strašnega otroka, prave spake in kate-re prodaja glumacem.

Ti grozni obrtniki jo semtertja obiščejo, jo povprašajo, ali ima kako novo pokveko in, ako jim objekt

ugaja, ga vzamejo s seboj, materi pa plačujejo rento. Enajst takih spak ima že in je torej bogata.

Mislil, da se šalim, da izmišljujem, da pretiravam. Ne, dragi, povedujem ti golo in čisto resnico.

Pojdi, greva obiskat to žensko. Potem ti povem, na kak način se je razvila v plodilko pokvek.

Peljal me je izven mesta. Stanovale je v lepi in čedni hišici ob cesti. Na vrtu je cvetelo polno cvetic in razširjalo prijeten vonj. Rekel bi, da stanuje tukaj notar v poklju.

Služkinja je naju povedla v majhen podeželski salon. Trenutek pozneje je vstopila nesrečnica.

Bilo ji je približno štirideset let; bila je velika, lepe postave, močna in zdrava, a trdega izraza. Pravi tip krepke kmetice: napol živina, napol žena.

Ljudi je sprejemala s sovražno ponižnostjo, ker je dobro vedela, kako obsojajo njeno početje.

— Kaj želite gospoda? je vprašala.

Prijatelj ji je odgovoril:

— Pravili so mi, da je vaš poslednji otrok popolnoma normalen, da ni prav nič podoben svojim bratom. Rad bi se prepričal, ali je to res.

Divje in nezaupljivo naju je pogledala ter odgovorila:

— O ne, o ne! Morda je še grši nego prejšnji. Nimam sreče, nimam sreče. Vsi so enaki, dobri gospod, vsi so enaki. Obupati mi je! Ali je mogoče, da je Bogec tako krut na-

pram ubogi ženski, ki je sama na svetu, ali je mogoče?

Govorila je naglo in kot žival, ki se boji udarca, povešala pogled. — Ublazila je svoj raskav glas in čutil sem se, kako je moglo tako jokavo in sladko govoriti to veliko, koščeno in okotato telo, ki je bilo pač ustvarjeno za silne geste in da tuli po volčje.

— Rada bi videla vašega maleca, je vprašal prijatelj.

Tedaj je dvignila glavo in pričela naju motriti s pogledi, v katerih so se kresali bliski.

Prijatelj je vprašal vnovič:

— Zakaj ga nama nečete pokazati? Marsikdo je vendar deležen te milosti! Saj razumete, koga mislim.

Poskočila je, kot da jo je pičil gad, popustila vajeti svojemu glasu in jezi ter se zadrla:

— Zato torej sta prišla, kaj ne? Da me zasramujeta? Ker so moji otroci podobni živalim? Ne bosta ga videla, ne, ne bosta ga videla. Marš ven, spravita se ven! Mar mislita, da ne vem, da me hočete vsi na ta način končati?

Uprla je roke v boke in se napravila proti nama. Ob živinskem zvoku njenega glasu je zajekalo, ali bolje rečeno zamijavkalo iz sosednje sobe. Bil je iadni kriki idijota, ki me je pretresel do mozga. Umaknila sva se ji za par korakov.

Moj prijatelj ji je rekel strogo:

— Pazite, Vražica — narod jo je imenoval vražico — to vas spravi še v nesrečo.

Od besnosti je začela trepetati, vihteti pesti in vsa prepadena rjoveti:

— Marš ven! Kaj naj me spravi v nesrečo? Marš ven, gnoj neverniški!

Ušla sva ji vsa potrta, sicer bi nama bila skočila v obraz.

Ko sva bila zunaj vrat, me je vprašal prijatelj:

— Torej ali si jo videl? Kaj praviš?

— Povej mi zgodbo te surovine, sem mu odvrnil.

Vražica sva se počasnih korakov po veliki beli cesti; na levi in desni je zorelo žito, katero je zibal rahel vetrček, da je valovilo kot mirno morje. In prijatelj mi je pripovedoval sledeče.

Ta ženska je svoje dni služila za dečko na neki pristavi. Bila je pridna, poštena in varčna. Fanta ni imela in tudi je ni nihče sumnil, da bi se mogla spozabiti.

A nekega soparnega poletnega večera, ko se je pripravljalo na nevihto in je bil zrak miren, težek in razpaljen ko v peč, da so bila rujava telesa fantov in deklet vsa znojna, je padla — kakor pač padejo vse — sredi požarih snopov.

Kmalu je začutila, da je nosna. Sramota in bojazen sta jo mučila. Da prikrje svojo nesrečo, si je s silo stiskala trebuh po sistemu, ki ga je sama iznašla: napravila si je prisilni moderc iz deščic in motvoza. Čim bolj se je pod pritiskom rastočega deteta napenjal njen trebuh, tem hu-

je je zategovala svojo mučilno pravo, trepeč prave mučniške muke, a kljub vsem mukam pogumna, vesela in vitka, da ni nihče ničesar opazil niti slutil.

S strašnim strojem je pohabila malo bitje v materinem telesu; stlačila ga je, spacišla, napravila iz njega pokveko. Stisnjena črepinja se je podaljšala in zostila v dvoje debelih oči, kateri sta izstopili iz čela. Ob telo tlačeni udje so poganjali krivo liki trti, se čez mero podaljšali in končali v prstih, podobnih pajkovim nogam. Život je ostal čisto majhen in okrogel kakor oreh.

Nekega pomladanskega jutra je povila na polju. Plevice so ji prihitele na pomoč, a ko so ugledale nestvor, so se razbežale s krikom. Po vaseh se je raznesla vest, da je rodila spako, in od tedaj so jo nazivali »Vražico«.

Spodili so jo iz službe. Živela je ob miloščini in morda skrivaj tudi od ljubezni, zakaj bila je lepa in vsi moški se ne bojijo pekla.

Redila je svojo spako, katero je na vso moč sovražila in morda bi jo zadavila, da je ni župnik, ki je predvideval zločin, ostrasil s sodnijo.

A nekega dne so zvedeli glumači, ki so tod razkazovali svoje zanimivosti, za strašni nestvor in ga želeli videti. Nameravali so ga vzeti s seboj, ako bi jim ugajal. Ugajal jim je in izplačali so ji petsto frankov. Spodetka se je sramovala in branila, pokazati svojo pokveko, a ko je čula, da je pokveka vredna denarja in da

uradu) najkasneje do 24. marca 1921. Kdor bi se temu pozivu ne bi odzval, zapade kazni.

Promet na progi Ljubljana — Rakek
Trst. Obratno ravnanje južne železnice objavljajo: Od 19. marca naprej vozijo na progi Ljubljana — Rakek — Trst nastopni osebni in brzovlaki: Mešani vlak samo do Rakeka, odhaja iz Ljubljane ob 6.40, prihaja na Rakek ob 10.25, brzovlak odhaja iz Ljubljane ob 12.10 in prihaja na Rakek ob 13.35, v Trst ob 16.35, osebni vlak odhaja iz Ljubljane ob 14.20, prihaja na Rakek ob 16.15, v Trst ob 20.40; osebni vlak samo do Rakeka odhaja iz Ljubljane ob 18.20 in prihaja na Rakek ob 20.23. V nasprotni smeri odhaja osebni vlak z Rakeka ob 5.50 in prihaja v Ljubljano ob 7.30; osebni vlak iz Trsta ob 8.50, odhod z Rakeka ob 14.14, prived v Ljubljano ob 16.05; mešani vlak z Rakeka ob 15.34, prihaja v Ljubljano ob 19; brzovlak prihaja iz Trsta ob 12.30, iz Rakeka ob 17 in prihaja v Ljubljano ob 18.17.

Pomožitev obmejnega orožništva. Ministrstvo za notranje stvari je odredilo, da se v vsej državi podvoji število obmejnih orožniških postaj.

Podelitev koncesije kr. carinskega posredništva v Ljubljani. Generalna direkcija carin v Beogradu je podelila z odlokom C br. 14871 tukajšnjemu spedijskemu in komisijskemu podjetju F. & A. Uher v Ljubljani, Selenburgova ulica 4 koncesijo kr. carinskega posredništva.

Nov slučaj koz v Celju. V Prešernovi ulici v Celju je obol el na kozah ljudsko-šolski učencec Retti. Slučaj pa je lakoh. Bošnjak so kljub temu, da je izven vsake nevarnosti, vendarle oddali v bolnišnico in iz varnostnih ozirov kontumicirali hišo, kjer je stanoval in III. razred šole, ki jo je obiskoval. V okolici je sedaj samo še en slučaj te bolezni.

Razpisna zdravniška služba. Pri policijskem ravnanstvu v Ljubljani je razpisano mesto policijskega zdravnika v 9. odeloma v 8. činovnem razredu. Prošnje je vložiti do 5. aprila.

Ustanovitev politične ekspoziture v Rogaski Slatini. V Rogaski Slatini se ustanovi politična ekspozitura okrajnega glavarstva Ptuj. Deželna vlada je že sklenila predlagati ustanovitev ministrstvu.

Zalna manifestacija 20. tm. Vsi člani ljubljanskih pevskih zborov so vabljani, da pridejo v petek, 18. tm ob pol 9. zvečer v pevsko dvorano »Glasbene Matice«.

Prebivalstvo vseh večjih mest v Jugoslaviji. Zadnje ljudsko štetje izkazuje naslednje število prebivalstva vseh večjih mest v Jugoslaviji: Subotica 118.000, Beograd 110.300, Zagreb 108.000, Sarajevo 59.000, Ljubljana 53.000, Bitolj 51.000, Skoplje 50.000, Novi Sad 40.000, Osijek 38.000, Prizren 35.000, Senta 34.000, Bečkerik 30.000, Vršac 33.000, Kikinda 31.000, Maribor 30.000, Sombor 30.000, Niš 28.000, Priština 25.000, Veles 25.000, Mitrovica 22.000, Pristina 20.000, Debar 20.000, Đakovica 20.000, Peč 20.000, Kragujevac 18.000, Banja Luka 18.000, Mostar 17.000, Zemun 17.000, Požarevac 16.000, Varaždin 16.000, Kumanovo 15.000.

Protialkoholna razstava. V Brodu je bila odprta protialkoholna zdravstvena razstava.

Poboji zaradi agrarne reforme. V Bosni se od 1. 1918. sem vedno dogajajo med težak in veleposestniki spopadi zaradi agrarne reforme, ki navadno krvavo končujejo. Pred nekaj dnevi sta bila zopet dva taka poba v okolici Dolnjega Vakuta in sta bila dva posestnika ubita in več ranjenih.

Zbujajo pohlep teh ljudi. je začela barantati, podžigati kupce s spacenimi oblikami svojega otroka in dvigati ceno s pravo kmetjsko trdovratnostjo. Da je ne oslepajo, si je dala izstavit listino, v kateri so se glumači obvezali, da ji bodo letno plačevali še štiristo frankov — kot da so najeli pokveko za delo!

Ta nepričakovani dobiček je zmešal materi pamet. Neprestano je gločala v njej želja, da rodi druge znamenitosti, da si na ta način zagotovi rente, kakor jih imajo meščanke. Ker je bila plodovita, se ji je obneslo, kakor si je želela in zdi se, da je postala zmorna, spreminjati oblike svojih pokvek po tlaku, ki ga je proizvajala na dete v svojem telesu.

Rodila je dolge in krotke, podobne paikom in podobne kuščaricam. Več jih je pomrlo, vsled česar je bila vsa obupana.

Sodnija je poizkusila poseči vmes, a ni ji mogla ničesar dokazati. Pustiti jo je morala pri miru in ona je nadaljevala s proizvajanjem nestvorov.

Sedaj jih ima že enajst, ki ji donajajo letno pet do šest tisočakov. Samo eden se ni oddal, to je oni, katerega nima ni hotela pokazati. A ne bo ga imela dolgo pri sebi, zakaj poznajo jo že vsi glumači, ki jo vsako toliko časa obiščejo, da vidijo, ali nima zopet kaj novega. Čelo dražbe vprizarja med njimi, ako je predmet tega vreden.

Prijatelj je umolknil. Silen stud se me je polastil in togota, ker nisem

nujenih. — To je plod »dela« liberalne — radikalne vlade v vprašanju agrarne reforme!

Tiskarski škrat je v včerajšnji številki zopet vse na glavo postavil. Tako je članek »Naši gospodarski zavodi« popolnoma preobrnil. Začetek članka je v drugi in tretji koloni in vsebina v prvi koloni je konec članka. Prvi odstavek se glasi: Naša javnost je vznemirjena . . . itd. in konec članka: . . . da se bo pri prvi priliki posvetovalo strankino načelstvo o celi zadevi in objavilo svoje sklepe.

Organizacijski vestnik. Iz stranke.

Diskusijski večer se bo vršil danes v petek ob 20. uri zvečer v mali dvorani »Mestnega doma«. Ker stojimo pred občinskimi volitvami in so na dnevnem redu važne razprave, opozarjamo vse sodruge, da se diskusije udeležijo v kar največjem številu.

Vestnik Svobode.

Pevski zbor ljubljanske »Svobode« ima vajo danes ob pol 8. zvečer v Šelenburgovi ulici. Pridite vsi!

Občni zbor »Svobode« v Mežici se bo vršil v nedeljo, dne 3. aprila t. l. ob 11. uri dopoldne v društvenih prostorih »Svobode«. — Udeležba je dovoljena tudi vsem, ki hočejo pomagati našim kulturnim stremljenjem, tudi nečlanom. Nihče naj ne manjka!

Tržič. Splošna delavska zveza Svoboda ponovi v soboto, dne 19. tm. ob 8. uri zvečer v dvorani konsumnega društva za Slovenijo pri Toncu igro »Cigani«, ki je bila igrana dne 6. t. l. z dobrim uspehom in je nudila našemu občinstvu obilo smeha. Seveda je treba upoštevati, da so vsi igralci šele začetniki, katerih večina je bila šele prvičkrat na odru. Vstopnina: I. prostor 8 K, II. prostor 6 K, III. prostor 4 K, stojšča 3 K.

Kulturni vesnik.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:

Petek 18. Baika o volku. A.
Sobota 19. Mrakovi. Izven.
Nedelja 20. Baika o volku. Izven.
Ponedeljek 21. Razvalina življenja. B.
Torek 22. Zaprto.
Sreda 23. Mrakovi. E.
Četrtek 24. Zaprto.
Petek 25. Zaprto.
Sobota 26. Zaprto.
Nedelja 27. Golgota. Izven.
Ponedeljek 28. Razvalina življenja. Izven.
Torek 29. Zaprto.

Opera:

Petek 18. Thais. D.
Sobota 19. Fra Diavolo. Izven.
Nedelja 20. Zlatorog. Izven.
Ponedeljek 21. Zaprto.
Torek 22. Koncert gđc. Amelije de Bartfeldove. Izven.
Sreda 23. Thais. B.
Četrtek 24. Zaprto.
Petek 25. Zaprto.
Sobota 26. Zaprto.
Nedelja 27. Zlatorog. Izven.
Ponedeljek 28. Tosca. Izven.
Torek 29. Zaprto.

zadavil te zverine, ko sem imel tako lepo priliko.

— Kdo pa je oče? sem vprašal.
— Se ne ve, mi je odgovoril. — Sramuje se in se skriva. Morda jih je več in si delijo dohodke.

Ko sem opazil v kopališču elegantno, ljubko, koketno damo, ljubljeno, obkroževano in spoštovano od moških, nisem več mislil na ta dogodek, šetajoč ob obali s prijateljem, kopališkim zdravnikom. Deset minut pozneje sem ugledal pestunjo, ki je pazila na tri otroke, zleknjene v pesku.

Dvoje malih bergelj poleg njih me je ganilo. Tedaj sem zapazil, da so ti mali otroci pokvarjeni, grbasti in snačepi, ogabni. Zdravnik mi je rekel:

— To so otroci one dražestne dame, katero si ravnokar srečal.

V dno duše so se mi zasmilili ona in otroci:

— Uboga mati! Kako se še more smejati!

— Ne pomiluj je, mi je odvrnil prijatelj. Ne nje, uboge malčke moraš pomilovati. Take so posledice životov, ki hočejo ostati vitki do zadnjega dne. Moderer je povzročil, da so ti otroci pokveke. Ona pač ve, da tvega življenje pri tem, a kaj jo to briga, samo da je lepa in da ni brez kavalirjev.

Tedaj sem se spomnil seljakinje »Vražice«, ki je prodajala svoje nestvore.

Prevel — an.

Hudožestveni teater, ki je nedavno gostoval tudi v Ljubljani, pojde v kratkem gostovat v Prago, kjer bo dal 30 do 35 večerov.

Popisi.

Iz drž. praharne v Kamniku je bil naslov zadnjemu dopisu iz Kamnika. Ne morem si kaj, da ne bi popravil ta dopis v tliko: Praharna se imenuje »Barutana« (v cirilici seveda, ker to naše ljudstvo bolj razume), ne pa umljivo: Smodnišnica ali praharna. — Narednika Potočnika se mora nazivati gospod brat Sokol, roj. Orel. Da pa opravlja »dežurno« delo z Rostanom ali Rostan, jima ni zameriti. Res, skandalozno! — Z ozirom na naš predzadnji dopis se je vendar delavstvu v soboto 12. t. m. izplačalo ono, kar se bi že davno moralo. Navada je, da se delavstvu izplačuje takoj po delu ob 1. uri; sedaj se je pa pričelo izplačevati šele ob 3. uri. Ker je mnogo delavstva na uro oddaljeno, mora tako po potrebnem čakati in trpeti sikane raznih gospodov. — Kdaj se bo vodstvo že vendar zganilo in sev saj po možnosti zasiguralo delavčevu življenju? Slučaj objekta »Preše«. Mrtvi ne govorijo, kaj ne? — Za vrtarja, škoda besed. Kakor prej avstrijski »feterajner«, tako sedaj avstrijski klečplaznik. Da se nastavlja za najlepše delo Rusinje — menda, ker so iz »boljših« niš — moramo najodločneje protestirati. — Našteli bi še mnogo, mnogo graje vrednega, kar se mora izčistiti, da, boga mi, brate.

Brežice. V nedeljo, dne 13. marca se vršila ob obilni udeležbi v tukajšnjem Narodnem domu gledališka predstava Mečkov drame »Matja«, katero je vprizoril dramatični odsek del. izobr. društva »Svoboda« iz Trbovelj, s sodelovanjem trbovelskega orkestra. Predstava je prav dobro uspela. Vse osebe so zelo dobro igrale, kar je pokazala zadovoljnost udeležencev z večkratnim odobravanjem. Zahvalo in pozdrav izrekamo došlim sodrugom, ki so nas seznanili z delom naše kulturne organizacije »Svoboda«, ter si v Brežicah želimo zopetnega svidenja. Nekaj premalo odmeva v lastnih vrstah je pričala pač udeležba, zatorej bodi prihodnja predstava bolj obiskana, ker le tako spoznamo sami sebe in naše delo, ki nas vodi k pravi svobodi. Vsem udeležencem predstave, kakor tudi nedeležencem, ki so nas pri prireditvi podpirali, se najtopleje zahvaljujemo. — Odbor KDZ v Brežicah.

Iz Celja. Počasi pa gotovo! Sedaj ko je prišel pri naših firmah ob modo »sekvester« in »kuratela«, sedaj je pa občinski svet okolice Celje isto uvedel. Sivolasega tajnika, ki je časih kaj rad shranil par kron »milodara« za kako uslugo, ni več na občinskem uradu kot samostojen uradnik, ampak je v letih dvakrat maljšemu podrejen. Skratka, prišel je ta siromak na stare dni pod sekvester, mesto, da bi se ga postalo v »penzijo«. — Sedaj pa ne vemo, je li občinski svet tako ozkosrčen, da ne spoštuje več desetletno »delovanje« občinskega tajnika, ali je pa občinski svet prestudiral njegovo prezaslužno delovanje in ga mesto pognal skozi občinske duri brez penzije, milostno »bis auf weiteres« kot pomožnega pisca obdržal v občinski pisarni. Ker smo radovedni, nam bo gospod Pere to gotovo pojasnil.

Iz Cella. Kakor smo iz zanesljivega vira izvedeli, ni v Košnici zdravstveni referent okol. občine storil pred par tedni svoje dolžnosti. Zato ga je baje neki orožnik iz Celja telefonično na to opozoril in pristavil: »Vse bi se s strani obč. uprave storilo, če bi le zainteresirani prinesel na občino kako kuro. To je izjavil neki . . . napram orožniškemu poizvedencu.« Tako se govori v okolici, sedaj bi bila dolžnost obč. zdravstvenega referenta, da zadevo pojasni, tudi naj bi se opozorilo gospode, da kaj takega več ne telefonirajo, ker še kdo posluša . . . se zve naprej . . .

Iz Saleške doline. Po nepotrebnem in iz same radovednosti sem prošil teden za šel v Mislinje, v kraj, kjer je vela ostraburja germanizma že pred vojno. V resnici, v tem kraju imamo še danes človeka, ki se

ne igra samo z delavcem, kot bitiem tlačanstva, ampak, ki celo napram socialističnem delavstvu, kojega napredni listi že itak psujejo kot nemškutarsko, izziva v protidomovinskem duhu. Zadnji čas bi bil, da bi ondodni podjetnik Berger, kot izigrani igralec, vsaj navidezno zapodil svojega sinka, nekega »burša doktorja« vsaj navidezno tja, kamor spada. Saj upamo, da ne potrebujemo med »serbišche windische Tippen« cele nemške polne lune z narezanim pročeljem. — Delavstvo, ti pa oklepi se organizacije in glej na vsak korak tebi nenaklonjenih gospodarjev. Ko preneha na kontumac za »rdeče koze«, zahtevaj pa političnega okrepčila potem strankinega shoda. — Popotnik.

Iz Mežice. Kakor nam poročajo naši zaupniki iz Mežice, članki, ki so bili priobčeni iz Mežice v »Napreju« št. 60 z dne 15. marca t. l. in v »Enakosti«, v nobenem oziru ne odgovarjajo resnici. Dotična poročila je poslal v liste neki dopisnik, ki ne stoji za našimi organizacijami v nobeni zvezi in kojega pisava in tendenca ne izražajo mišljenja našega tamošnjega delavstva. — Delavstvo v Mižki dolini nima prav nobenega povoda, da bi se veselilo prihoda prejšnjega uradništva, ker je že dovolj okusilo nemškonačionalni jarm, pa tudi ne prehoda podjetja v roke angleških podjetnikov, ker se delavstvo dobro zaveda, da prevzete podjetja po tujem kapitalu ne prinese delavstvu ničesar novega, ker kapital ostane pač vedno le kapital. Tudi se konstatira, da obrat pod sekvestrom ni ogrožal delavskih interesov tako kakor poroča dopis.

Gospodarstvo.

= Dohodki monopolne uprave. Kakor posnemamo iz poročila samostalne monopolne uprave, znašajo monopolski dohodki v mejah stare kraljevine Srbije za mesec januar 1921. l. 24.947.377 dinarjev 9 par, in sicer: za tobak 13.575.891 dinarjev 56 par, za sol 2.456.126 dinarjev 30 par, za petrole 1.551.875 dinarjev 80 par, za vžgalice 899.589 dinarjev, za cigaretni papir 918.915 dinarjev, za vrednostne papirje 1.755.356 dinarjev 4 pare, carina 3.713.157 dinarjev 69 par in razni dohodki 76.465 dinarjev 70 par.

= Steklarska industrija v Bosni. Po inicijativi ruskih inženirjev beguncev Socijevića in Dobržanskega se je osnovala na Visokem v Bosni steklarska industrija. Delniška glavnica znaša 1.600.000 K, ki se po potrebi še poviša. Inženir Socijević je našel v bližini Visokega izborn kremen.

= Podružnica Narodne banke v Nišu. Narodna banka SHS je otvorila v Nišu svojo podružnico in imenovala za vodjo Vukašina Antića. Delokrog podružnice je razširjen na 6 jugovzhodnih okrajev Srbije.

= Brodovno oporišče na Ohridskem jezeru. Ministrstvo za vojno in mornarico je ustanovilo na Ohridskem jezeru malo brodovno oporišče za flotiljo, obstoječo iz treh motornih čolnov, ki služijo v obrambo meje proti albanskim napadom.

= Nova izvozna tarifa. »Uradni list« št. 26. z dne 10. t. m. objavlja novo izvožno tarifo, v kateri se znižuje carina predvsem za pšenico, krompir, mleko, govejo živino, prašiče, mast in olje, lajca, perutnino itd., vsled česar se cene živin ne bodo znižale, temuč morda še poskočile. — Vse to dela liberalno — radikalna vlada! Zarada, zarada!

— Nov uspeh imamo zaznamovati na gospodarskem polju. Tvorica keksov in prepečenca V. Bizjak in drug, Rog. Slatina, je razširila svoj obrat, ter postavila te dni za izdelovanje keksov najmodernejšo stro-

je. Produkcija keksov se more zvišati na 2000 kg na dan. Tvrdki, ki je zbog svojih finih izdelkov znana, je omogočeno s tem nuditi svojim cenj. odjemalcem najfinije in krasno izdelano blago po zelo nizkih cenah! Znano zdravilišče Rog. Slatina je pridobilo s tvrdko na slovesu: saj se nahaja v njeni sredini prva najmodernejša tvornica keksov v Jugoslaviji. 522

= Originalno državno posojilo v Čehoslovaki. Čehoslovaška vlada zahteva od vseli telefonskih naročnikov, da plačajo po 2 in pol tisoča kron čsl. posojila, katerega bo državna uprava vporabila za izboljšanje poštnega prometa. Kdor noče plačati tega posojila, izgubi telefon.

= Švicarji prepovedali uvoz alkohola. Švicarski zvezni svet je prepovedal uvoz industrijskega alkohola.

Sport.

Program nogometnih tekem 19. in 20. tm. Na praznik 19. tm, ob pol 16. uri Ilirija: Rapid, Maribor, pred tem ob 14. uri Ilirija rez.: Jadran. V nedeljo, 20. tm, ob 15 uri Ilirija: Rapid, Maribor, pred tem ob pol 14. uri Ilirija rez.: Hermes. Mariborski Rapid je za Ilirijo prvo moštvo v Sloveniji. Z igralci Herte, ki se je razdružila, je dobil znatno okrepitev, tako da bo nastopil te dni v doslej najmočnejši postavi.

Občni zbor »Sportne zveze« in »Jugoslovanskega Olimpijskega pododbor« se bo vršil kot zbor delegatov v petek ob 7 in pol uri zvečer v restavraciji Narodnega doma in kot glavna skupščina v soboto ob 9. uri dopoldne v mali dvorani Narodnega doma. Posebna vabila se niso odposiljala.

Društvene vesti.

Akad. socialno pedagoški krožek priredi v petek, dne 18. t. m. ob 8. uri v zborniški dvorani dež. dvorca sestanek, ki je posebno posvečen razmotrivanju pobjaz naših akademikov na Gradu. Vabimo vse, ki se interesirajo za neznosne razmere na Gradu in ki bi imeli voljo odpomoči sedanjim mizeriji. Na dnevnem redu več referatov. — Odbor.

»Društvo slov. upodabljalnih umetnikov«. Občni zbor se bo vršil dne 2. aprila t. l. ob 4. uri popoldne pri Roži. Vsporedi: 1. Poročilo odbora, 2. volitev novega odbora, 3. razgovor o razstavi, 4. slučajnosti.

Klub »Soča« naznanja, da predava v petek (ne v soboto!) dne 18. t. m. ob 8. in dol zvečer v gostilni pri »Zlatorogu« g. Iv. Renčelj: O Tallorjevem delavnem sistemu Prijatelji društva dobrodošli!

I. splošno društvo jugoslov. vpokojencev s sedežem v Ljubljani sklicuje svoj redni občni zbor dne 3. aprila 1921. ob 9. uri v veliki dvorani v Narodnem domu v Ljubljani. Dnevni red: 1. Poročilo odbora, 2. Volitev novega odbora, 3. Določitev članarine, 4. Predlogi, nasveti, sklepi. Op.: V smislu § 9. pravil imajo vstop redni člani, ki so izpolnili svojo dolžnost, dalje podporne in častni člani in vsaka vpokojena ali aktivna oseba, če namerava pristopiti k društvu. — Predsednik.

Dober dan! in nikakih bolečin ne boder imeli če vporabljate Felleriev Elsa fluid in Elsa krogljice 6 dvoinatih ali 2 špičastih steklenic Elsa fluida 420— K. 6 špičastih Elsa krogljic 18— K. Ideal vseh sredstev za negovanje lenote so Fellerieva ohranila pomada močnejše vrste 15— K. Fellerievo pravo medicinsko litično mlečno milo z znakom »Elsa« 19— K. Fellerieva Tannokina pomada za rast las veliki lonček 15— K. — Tudi vsi drugi Elsa izdelki tvrdke Eugen V. Feller v Donji Stubici. Elsatre št. 252 na Hrvaškem so vseskozi zanesljivi in priporočljivi. (1)

Raznašalci se sprejmejo takoj v upravi »Napreja«

Modna in športna trgovina
P. Magdič, Ljubljana
nasproti glavne pošte.

Opozorja se na **razstavo** 19 in 20. marca.

Najnovejše damske obleke, plašče in bluze. Klobuki za gospode in perilo. — Vse zadnje novosti!

Prvovrstno blago! Najnižje cene!

Schicht

Sila nas uči ščediti!
Zelo uporabljajo izkušene gospodinjice samo kot najboljšo preizkušeno, pravo
„Schichtovo milo“
z znamko „Jelen“,

za pranje perila, kakor tudi za vsako drugo snajenje v kuhinji in hiši. Milo z „JELENOM“
dobiva se sedaj povsod v naslednjih velikostih:

1/4 kg komadi, 2-delni.

1/2 kg komadi, 4-delni.

Zastopstvo za Slovenijo ima tvrdka J. Globočnik in drug v Ljubljani.

Schicht

Stavbne parcele

po K 10.000 za enodružinske hiše z vrtom v Sp. Šiški se prodajo. Tavčar & Svetina, stavb. podjetje, Ljubljana, Gosposvetska cesta 6.

Splošna ključavničarska

in mehanična delavnica se je otvorila.

Sprejema splošna popravila pisalnih in šivalnih strojev, kontrolnih blagajn itd.

Fr. Lebar & L. Tišler

Jenkova ulica 9.

Klobuke in slamnike

vseh vrst od preprostih do najfinjših dobite vedno v tovarni za slamnike in klobuke

FRANJO CERAR,

v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani.

V popravilo prevzema tudi vsa tozadevna dela ter preoblikuje po najnovejši modi. V Ljubljani se sprejemajo pri tvrdki Kovačević i Teršan v Prešernovi ulici 5, kjer so tudi vsi vsorci vedno na razpolago.

Kdor si želi nabaviti pristnega in znanega

haložana

naj se blagovoli poslužiti tvrdke:

Prva haloška trgovina z vinom**Ante Korenjak in drug**

pri Sv. Barbari v Haložah.

COSULICH-LINE TRST-AMERIKA

NEW-YORK - BUENOS-AYRES - RIO DE JANEIRO - SANTOS - MONTEVIDEO.

Brezplačna pojasnila in prodaja vozniških listov za potnike iz Slovenije edinole pri

Simon Kmetec, Ljubljana,

Kolodvorska ulica št. 26.

Inserirajte v „NAPREJU“

Najnižji tarifi!

Največji popusti!

Nova dvokolesa, različne pnevmatike, vsakovrstni deli po nizki ceni pri Batjelu-u Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji itd. v popravilo. Mehanična delavnica, Karlovska cesta 4.

KLEPARJI!

Vse kleparske stroje in orodja ima vedno v zalogi zastopnik tvrdke ERDMANN KIRCHHEIS, Aue Karlo Okretić i drug, Zagreb, Matrova ul. 25. Strugalnice, vrtilni stroji, brusilnice, tračne žage, stroji za oblikanje (Abrihter) itd.

JULIO MEINL

D. D.

KAVA ČAJ**KAKAO**

Centrala: ZAGREB.

Podružnice:

ZAGREB: Duga ulica 6.

LJUBLJANA: Aleksandrova cesta 1.

MARIBOR: Gosposka ulica 7.

PECUH: Kraljevska ulica 19.

Gradbeno podjetje ing. Dukič,

Ljubljana, Resljeva cesta 9.

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Čebulček

in žlahtni semenski grah

priporoča

SEVER & K^o, Ljubljana.**F. BRUMAT LJUBLJANA****Manufaktura in tkanine.**

Mestni trg 25.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9.

Naivečia zaloga izgotovljenih oblek

za gospode, dečke in otroke.

Blago za obleke in plašče.

Obleke po meri se zgotovijo točno po naročilu.

Konfekcija za dame.**Iz Havre v Ameriko samo 6 dni.**

Edina najkrajša črta preko Havre, Cherbourg in Antwerpen v Newyork. — Vozne listke in zadevna pojasnila izdaja edina koncesijonirana potovalna pisarna

Ivan Kraker v Ljubljani

Gosposvetska (prej Marije Terezije) cesta 13, Kolizej.

Glavno zastopstvo za:

UNDERWOOD

pisalni stroj

OPALOGRAPH

razmnoževalni aparat

ima tvrdka

THE REX Co., Ljubljana

Selenburgova ul. 7/A in Gradišče 10.

Moderno urejena popravilnica za vse pisarniške stroje.

Iščem poslovodjo!

Reflektiram samo na take moči, ki so bile že kot take zaposlene v stavbenih in strojnih ključavničarskih obratih.

Neoženjeni reflektanti naj pošljejo svoje ponudbe na

Ivano Rasteiger, Ptuj.

Zopet

ogromno pošiljatev manufaktur naravnost iz inozemstva je prejela tvrdka R. Stermecki v Celju, in sicer volne, čerije, tiskanine, elamina, batista za ženske obleke, sukna kamgarna in hlačevine za moške obleke, belega in pisanega platna za perilo, kloba, cvilha, robcev, svile in še mnogo raznega drugega blaga, katero se prodaja, zaradi nakupa v velikanskih množinah po čudovito nizkih cenah. Razentega, vedno velika zaloga lastnega izdelka srajc, predpasnikov, bluz, kril, ženskih, moških in fantovskih oblek, po zelo nizkih cenah. Čevlji, ženski, moški in otroški vedno v velikanski zbirni pristno ročno delo od lastnih čevljarjev.

Ilustrovani cenik zastoj! Na debelo samo v 1. nadstropju

VELETRGOVINA RAZPOŠILJALNA R. STRMECKI CELJE ST. 314, Slovenija.

Kje kupim dober in fin **Gramofon**, plošče, igle, posamezne dele? Kje se popravljajo gramofoni?

Edino v največji tovarniški zalogi gramofonov in godbenih avtomatov

A. RASBERGER, Ljubljana — Sodna ulica št. 5. (poleg dež. sodišča.) Mehanična delavnica za popravilo vseh vrst gramofonov in godbenih avtomatov. — Izvršuje vse dela precizne mehanike.

Moške klobuke

priporoča

G. Cadež, Ljubljana, Mestni trg.

Gg. klobučarjem in trgovcem pošiljam na zahtevo vzorce.

Kdor hoče imeti res s pristnim blagom prepletkano hišo, pohištvo in lakiranje vozniških koles v peči, naj se obrne na tvrdko

TONE MALGAJ

Ljubljana stavbeni in pohištveni pleskar in ličar Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 6

Fini emajlni lak

lak za polituro, lak za pode, pristen kopalni lak, lak za železo, lak za usnje in vsakovrstni drugi laki najboljše kakovosti po zmernih cenah pri

Ivo Premrl, Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 18.

Priporoča se tvrdka

Josip Petelinc,

Večletna garancija.

Ljubljana,

Sv. Petra nasip št. 7,

popravila se sprejemajo.

edina tovarniška zaloga

šivalnih strojev v vseh opremlah, material in izvršba predvojna, za rodbinsko in obrtno rabo ter vsi posamezni deli za vse si-

Večletna garancija! steme, igle, olje na drobno in debelo. Večletna garancija!

Ugodni plačilni pogoji.

KREDITNI ZAVOD ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO, LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50, v lastnem poslopiju.

B:zojavni naslov: KREDIT LJUBLJANA. — Telefon št. 40 in 457.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter kuponov, nakazila v

tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.